

Echtscheiding Eigen huis hoeft bij scheiding lang niet altijd te worden verkocht

Verdeel het vermogen een beetje creatief

Bij een echtscheiding kan gericht financieel advies veel geld opleveren. Door creatief te delen kunnen beide partners veel meer overhouden.

Door **CLEO SCHEERBOOM**

In een emotionele procedure als een echtscheiding krijgt de zakelijke afwikkeling niet altijd de hoogste prioriteit. Toch is dat niet verstandig. Een scheiding brengt een huwelijk in snel tempo terug tot een zakelijke transactie. Als het verstand overheerst bij beide partners en niet de emoties, dan kan dit in de praktijk voor beiden veel geld opleveren.

Zeker als het gaat om het verdelen van de bezittingen tussen de twee voormalige echtlieden. Juist op dit terrein zien partners volgens een aantal financiële adviseurs die zich in deze materie hebben gespecialiseerd, vaak belangrijke mogelijkheden over het hoofd die aanzienlijk financieel voordeel kunnen opleveren.

„Bijvoorbeeld om het huis te behouden”, zegt Paul van der Ploeg, directeur en oprichter van Scheidingsexpert, dat de volledige scheiding voor cliënten verzorgt. Nogal eens wordt volgens hem te snel voor verkoop van de woning gekozen, terwijl er ook alternatieven zijn.

Van der Ploeg: „Partners denken al snel dat dit op basis van één inkomen niet betaalbaar is. Maar door bijvoorbeeld een verdeling op maat tussen partners of een tijdelijke lening van de ouders kan het huis vaak alsnog worden behouden.” Van der Ploeg merkt dat door de toenemende complexiteit van de maatschappij, de behoefte aan geïntegreerd fiscaal, financieel en juridisch advies bij echtscheiding toeneemt.

Hij krijgt bijval van Geertje Tuinema, directeur van Tuinema Financial Planning. Ook zij vindt dat het op een creatieve manier verdelen van de bezittingen bij een echtscheidingsprocedure te weinig aandacht krijgt. Zij specialiseerde zich enige jaren geleden in het advies rond echtscheidingen toen haar duidelijk werd hoeveel misvattingen er waren over de verdeling na een scheiding.

„Advocaten zijn veelal geen cijferaars”, zegt Tuinema. „Zij hebben hun handen bovendien al vol aan zaken die vallen onder het contractrecht, zoals het opstellen van het echtscheidingsconvenant. Dat betekent dat vaak wordt gekozen voor een standaard verdeling van fifty-fifty van de bezittingen tussen de partners.” Hoewel er na-

Illustratie Rhonald Blommestijn

tuurlijk ook veel expertise op dit terrein zit bij grote advocatenkantoren. En zeker als het om grote vermogens gaat.

Maar financieel adviseurs weten uit ervaring dat door met beide partners om de tafel te gaan zitten, vaak beter op de specifieke wensen kan worden ingespeeld. „Een dankbare klus”, realiseert Van der Ploeg zich, bijvoorbeeld als kan worden geregeld dat de kinderen financieel zijn verzorgd, het huis kan worden behouden of voldoende inkomen voor beide partners kan worden gerealiseerd. Financieel advies vormt daarmee een goede aanvulling op het bestaande juridische advies.

Tuinema: „Een financieel advies maakt duidelijk wat de in het echtscheidingsconvenant vastgelegde afspraken financieel betekenen, nu en in de toekomst. Het beantwoordt vragen als: kan ik in dit huis blijven wonen? En wat is straks mijn inkomen? In een periode van echtscheiding is er al genoeg onzekerheid, mensen willen overzicht.”

Van der Ploeg geeft aan dat bezittingen die binnen het huwelijk zijn opgebouwd vaak onvermoede ruimte voor verdeling bieden. Zeker als de voormalig echtlieden nog enigszins normaal met elkaar omgaan. De inzet van de overwaarde op het huis ligt daarbij

voor de hand. Zowel Van der Ploeg als Tuinema geeft aan dat de mogelijkheden van de aanwezige levensverzekeringen nogal eens door ex-partners en advocaten over het hoofd worden gezien. De waarde die ze vertegenwoordigen wordt niet altijd optimaal benut.

Tuinema: „Mensen hebben vaak geen idee welke levensverzekeringen – lijfrenten en kapitaalverzekeringen – er in het verleden zijn afgesloten. Toch kunnen deze een grote waarde vertegenwoordigen die goed kan worden ingezet bij de verdeling.”

Van der Ploeg geeft aan dat levensverzekeringen vaak standaard worden gesplitst waarbij voor elke

partner de helft van de polis wordt voortgezet. Dit brengt vaak kosten met zich mee die ten koste gaan van de uiteindelijke uitkering van de polis. „Het kan voordeliger zijn de polis deels of in zijn geheel aan een van de partners toe te bedelen of in te zetten als afkoopalimentatie”, zegt hij.

Bij elke verdeling moet ook goed rekening gehouden worden met de kritische blik van de fiscus. De afspraken moeten voldoen aan het fiscaal recht. Is dit niet het geval, dan ziet de fiscus een ongelijke verdeling als een schenking van de ene partner aan de andere. Of als een verkapte afkoop van de alimentatie. Dit kan resulteren in

Scheiden der wegen

De volgende punten verdienen bij het uiteengaan van huwelijkspartners bijzondere aandacht.

Laat goed doorrekenen of de in het echtscheidingsconvenant op te nemen afspraken haalbaar zijn. Niet zelden is vastgelegd dat een partner het huis overneemt, maar mislukt de uiteindelijke herfinanciering.

Bij verdeling speelt de waardering van de bezittingen een rol. Bij twijfel of discussie worden vaak onafhankelijke taxateurs ingeschakeld. Niet zonder reden; een onjuiste waardering kan tot fiscale problemen leiden.

Pas op bij de verdeling met het verrekenen van nettovermogen met brutovermogensbestanddelen zoals alimentatie, pensioen en lijfrentepolis.

Het kan lonen om na een scheiding een fiscaal adviseur de belastingaangifte te laten doen. Deze kan onder andere rekening houden met mogelijke heffingskortingen en aftrekposten waar in de nieuwe situatie recht op is ontstaan.

een naheffing bij de ontvangende partner die kan oplopen tot zo'n 52 procent van de verkrijging.

Volgens Van der Ploeg wordt in dit verband veelal de fout gemaakt om een lijfrentepolis te verrekenen met het overige vermogen, zoals de overwaarde van het huis. „Het overige vermogen is netto, maar over de pensioenpolis is de ontvanger in de toekomst nog belasting verschuldigd. Dat kan bij uitkering van de polis ineens een onaangename verrassing opleveren.”

Creativiteit heeft overigens wel haar grenzen. Financieel adviseur Tuinema en de Scheidingsexpert zien het als hun taak om cliënten te informeren over zaken die niet mogelijk zijn. Zo kan het in het heetst van de strijd aantrekkelijk lijken om delen van het bezit te verzwijgen. Tuinema: „De wet is hier heel duidelijk over, hetgeen verzwegen wordt vervalt bij ontdekking aan de andere partner. Een van mijn cliënten kreeg op deze manier de in het buitenland weggestopte beleggingsportefeuille van enkele miljoenen euro's van haar ex-partner toebedeeld.”